

ĐÁP ÁN ĐỀ THI CUỐI KỲ H.K 2 NĂM HỌC 2014-2015

Môn: **HỆ THỐNG ĐIỆN** .....

Mã môn học: **POSY330445** .....

Câu 1 (2 điểm) Đáp án 8 câu. **0,25 điểm / 1 câu**

	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8
A			■		■			
B	■						■	
C		■		■		■		■
D								

Câu 2:

Câu 2.1(1 điểm)

- Tổng thất công suất tác dụng trên 1 đường dây: $\Delta P = \frac{P^2+Q^2}{U^2} * R$;

ΔP : Tổng thất công suất tác dụng trên đường dây [W] ; [kW]

P : Công suất tác dụng trên đường dây [W] ; [kW]

Q : Công suất phản kháng trên đường dây [Var] ; [kVar] (0,25 điểm)

R : Điện trở của đường dây [Ω]

U : Điện áp định mức đường dây [V] ; [kV] (0,25 điểm)

- Tổng thất điện áp trên 1 đường dây: $\Delta U = \frac{P*R+Q*X}{U}$

ΔU : Tổng thất công suất tác dụng trên đường dây [V] ; [kV]

P : Công suất tác dụng trên đường dây [W] ; [kW]

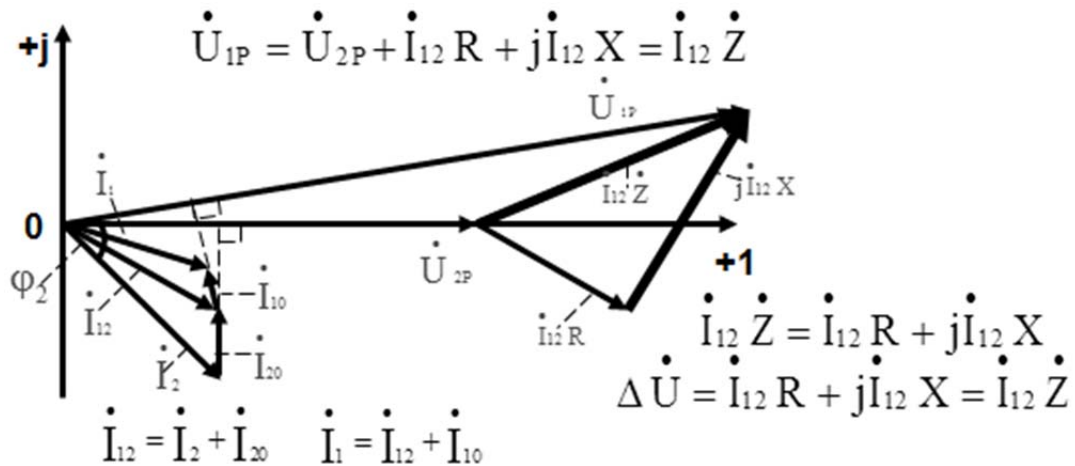
Q : Công suất phản kháng trên đường dây [Var] ; [kVar] (0,25 điểm)

R : Điện trở của đường dây [Ω]

X : Điện kháng của đường dây [Ω]

U : Điện áp định mức đường dây [V] ; [kV] (0,25 điểm)

Câu 2.2 (1 điểm):

Vẽ đồ thị vector quan hệ điện áp, dòng điện, sụt áp **(0,5 điểm)**

Trình bày công thức quan hệ điện áp, dòng điện, sụt áp **(0,5 điểm)**

Câu 3: (3 điểm).

3.1 Cho biết lưới định có cấu trúc mạch vòng hay mạch tia và phân bố công suất trên các nhánh? (1 điểm)

Lưới điện hiện hữu có cấu trúc hình tia . Nguồn từ A qua các nút phụ tải B, C và E. **(0,5 điểm)**

Phân bố công suất trên các đoạn

$$S_{BE}=(20+10j) \text{ MVA}$$

$$S_{BC}=(50+40j) \text{ MVA}$$

$$S_{AB}=(100+70j) \text{ MVA} \quad \mathbf{(0,5 \text{ điểm})}$$

3.2 Tính điện áp tại các nút B, C và E ? Nhận xét chất lượng điện năng tại các nút? (1 điểm)

Sụt áp trên các đường dây

$$\Delta U_{AB} = \frac{P_{AB} \cdot R_{AB} + Q_{AB} \cdot X_{AB}}{U_{dm}} = \frac{100 \cdot 10 \cdot 0,1 + 70 \cdot 10 \cdot 0,4}{110} = 3,45(\text{kV})$$

$$\Delta U_{BC} = \frac{P_{BC} \cdot R_{BC} + Q_{BC} \cdot X_{BC}}{U_{dm}} = \frac{50 \cdot 10 \cdot 0,1 + 30 \cdot 10 \cdot 0,4}{110} = 1,54(\text{kV})$$

$$\Delta U_{BE} = \frac{P_{BE} \cdot R_{BE} + Q_{BE} \cdot X_{BE}}{U_{dm}} = \frac{20 \cdot 10 \cdot 0,1 + 10 \cdot 10 \cdot 0,4}{110} = 0,55(\text{KV}) \quad \mathbf{(0,5đ)}$$

Điện áp tại các nút B,C,E

$$U_B = U_A - \Delta U_{AB} = 110 - 3,45 = 106,55 \text{ kV} ; (\text{sụt áp } 3,13\% U_{dm})$$

$$U_C = U_B - \Delta U_{BC} = 106,55 - 1,54 = 105,1 \text{ kV} (\text{sụt áp } 4,45\% U_{dm})$$

$$U_E = U_B - \Delta U_{BE} = 106,55 - 0,55 = 106 \text{ kV (sụt áp } 3,63\% U_{dm}) \text{ (0,5đ)}$$

Chất lượng điện năng

Chất lượng điện năng tại các nút không đạt yêu cầu ($\pm 2\% U_{dm}$) trên lưới điện truyền tải

3.3 Xây dựng thêm đường dây CD, với D nối với một nhà máy điện khác có $U_D = 110\text{kV}$, xác định lại điện áp tại các nút trong hệ thống và cho nhận xét?

Phân bố công suất mạch vòng, với 2 nguồn từ A và D. Gom tải tại nút E về nút B để phân bố lại công suất trong mạch vòng ABCD

$$P_{AB} = (50 \cdot 25 + 50 \cdot 15) / 35 = 57,14 \text{ MW}$$

$$Q_{AB} = (30 \cdot 25 + 40 \cdot 15) / 35 = 38,57 \text{ MVar}$$

$$S_{AB} = (57,14 + 38,57j) \text{ MVA}$$

$$S_{BC} = (7,14 + 8,57j) \text{ MVA}$$

$$S_{CD} = (42,86 + 31,43j) \text{ MVA (0,5 điểm)}$$

Sụt áp trên các đường dây

$$\Delta U_{AB} = \frac{P_{AB} \cdot R_{AB} + Q_{AB} \cdot X_{AB}}{U_{dm}} = \frac{57,14 \cdot 10 \cdot 0,1 + 38,57 \cdot 0,4 \cdot 10}{110} = 1,922 \text{ (kV)}$$

$$\Delta U_{BC} = \frac{P_{BC} \cdot R_{BC} + Q_{BC} \cdot X_{BC}}{U_{dm}} = \frac{7,14 \cdot 10 \cdot 0,1 + 8,57 \cdot 0,4 \cdot 10}{110} = 0,377 \text{ (kV)}$$

$$\Delta U_{CD} = \frac{P_{CD} \cdot R_{CD} + Q_{CD} \cdot X_{CD}}{U_{dm}} = \frac{42,86 \cdot 15 \cdot 0,1 + 31,43 \cdot 0,4 \cdot 15}{110} = 2,3 \text{ (kV)}$$

$$\Delta U_{BE} = \frac{P_{BE} \cdot R_{BE} + Q_{BE} \cdot X_{BE}}{U_{dm}} = \frac{20 \cdot 10 \cdot 0,1 + 10 \cdot 0,4 \cdot 10}{110} = 0,55 \text{ (kV)}$$

Điện áp tại các nút B, C, E

$$U_B = U_A - \Delta U_{AB} = 110 - 1,922 = 108,08 \text{ (kV) (sụt áp } 1,75\% U_{dm})$$

$$U_C = U_B - \Delta U_{BC} = U_D - \Delta U_{CD} = 110 - 2,3 = 107,7 \text{ (kV) (sụt áp } 2,1\% U_{dm})$$

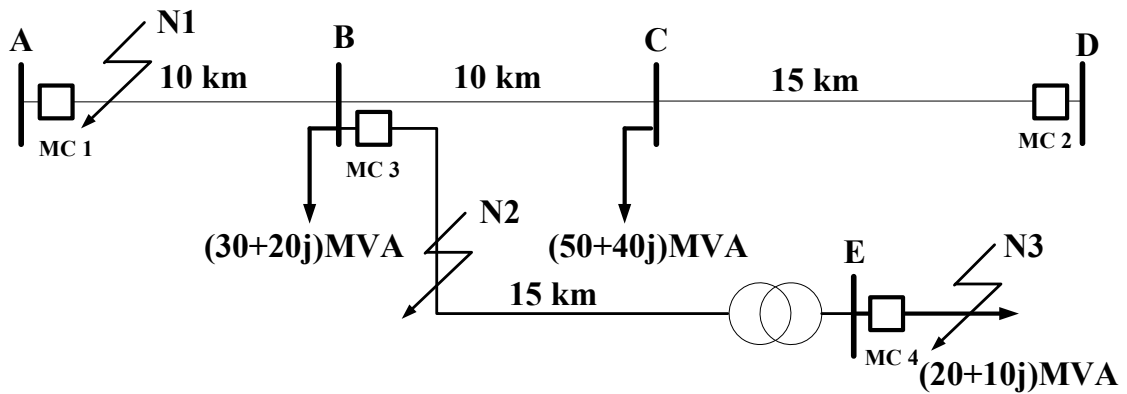
$$U_E = U_B - \Delta U_{BE} = 108,08 - 0,55 = 107,53 \text{ (kV) (0,5đ) (sụt áp } 2,24\% U_{dm}) \text{ (0,5 điểm)}$$

Chất lượng điện năng

- Sau khi xây dựng thêm đường dây CD, chất lượng điện năng tại các nút đã được cải thiện (điện áp nút B, nút C). Tuy nhiên điện áp nút E không đạt yêu cầu ($\pm 2\% U_{dm}$).

- Để cải thiện điện áp nút E, cần nâng điện áp tại A và D là $U_D = U_A = 1,05 U_{dm}$ (0,5 điểm)

Câu 4: (3 điểm). Cho lưới điện như hình 3, có $U_{dm} = 110\text{kV}$, nút A nối với hệ thống có $S_A^{NM} = 8000\text{MVA}$, nút D nối với hệ thống có $S_D^{NM} = 10.000\text{MVA}$, toàn lưới có cùng tiết diện dây và $z_0 = 0,1 + 0,4j$ (Ω/km).

1. Tính dòng ngắn mạch qua MC1 khi ngắn mạch 3 pha tại N1 ngay đầu cực MC1, phía đường dây AB. **(0,5 điểm)**

Dòng ngắn mạch qua MC1 khi ngắn mạch tại N1:

$$I_{NM}^{N1} = \frac{S_{NM}^A}{\sqrt{3} \cdot U_{dm}} = \frac{8000 \cdot 10^6}{\sqrt{3} \cdot 110 \cdot 10^3} = 41989,11 \text{ (A)}$$

2. Xây ra sự cố ngắn mạch 3 pha trên không tại điểm N2 có khoảng cách bằng 2/3 khoảng cách đoạn BE tính từ điểm B, xác định dòng ngắn mạch qua MC3, MC1 và MC2. **(1,0 điểm)**

Dòng ngắn mạch qua MC3 khi ngắn mạch 2 pha trên không tại N2. Ta có:

$$Z_{NM}^A = \frac{U_{dm}^2}{S_{NM}^A} = \frac{(110 \cdot 10^3)^2}{8000 \cdot 10^6} = 1,51j \text{ (}\Omega\text{)}. \text{ (Vì hệ thống 110kV có } Z_{NM}^{HT} \approx X_{NM}^{HT} \text{)}$$

$$Z_{NM}^D = \frac{U_{dm}^2}{S_{NM}^D} = \frac{(110 \cdot 10^3)^2}{10000 \cdot 10^6} = 1,21j \text{ (}\Omega\text{)}.$$

$$Z_{AB} = 10(0,1+0,4j) = 1+4j \text{ (}\Omega\text{)}.$$

$$Z_{DB} = 25(0,1+0,4j) = 2,5+10j \text{ (}\Omega\text{)}.$$

$$Z_{BN2} = 10(0,1+0,4j) = 1+4j \text{ (}\Omega\text{)}.$$

$$Z_{NM}^{N2} = \frac{(Z_{NM}^A + Z_{AB})(Z_{NM}^D + Z_{DB})}{(Z_{NM}^A + Z_{AB}) + (Z_{NM}^D + Z_{DB})} + Z_{BN2} = \frac{(1,51j + 1 + 4j)(1,21j + 2,5 + 10j)}{(1,51j + 1 + 4j) + (1,21j + 2,5 + 10j)}$$

$$Z_{NM}^{N2} = 0,72 + 3,69j \text{ (}\Omega\text{)}.$$

$$I_{NM}^{N2(2)} = 0,87 I_{NM}^{N2(3)} = 0,87 \frac{U_{dm}}{\sqrt{3} \cdot Z_{NM}^{N2}} = 0,87 \frac{110 \cdot 10^3}{\sqrt{3} \cdot (0,72 + 3,69j)} = 2814,51 - 14424,38j$$

$$\text{Về độ lớn: } I_{NM}^{N2(2)} = 14696,40 \text{ (A)}.$$

3. Tính dòng ngắn mạch qua MC1, MC2, MC3 và MC4 khi ngắn mạch 3 pha tại N3 biết MBA 110/22kV có công suất định mức 25MVA, $U_N = 6\%$ và $\Delta P_N \approx 0$. **(1,0 điểm)**

Dòng ngắn mạch qua MC1, MC2, MC3, MC4 khi ngắn mạch tại N3:

Tổng trở ngắn mạch MBA (Vì không xét đến tổn hao đồng trong máy biến áp $\Delta P_{cu} \approx 0$ nên $R_{NM}^{MBA} \approx 0$ và $X_{NM}^{MBA} \approx Z_{NM}^{MBA}$):

$$Z_{NM}^{MBA} = U_N \% \cdot \frac{U_{dm}^2}{S_{MBA}} = \frac{6}{100} \cdot \frac{(22 \cdot 10^3)^2}{25 \cdot 10^6} = 1,16j \text{ (}\Omega\text{)}$$

Tổng trở phía 110kV:

$$Z_{T,110kV} = Z_{NM}^{N2} + 5Z_0 = 0,72 + 3,69j + 5(0,1 + 0,4j) = 1,22 + 5,69j \text{ (}\Omega\text{)}$$

Quy đổi tổng trở 110kV sang 22kV:

$$Z_{T,22kV} = Z_{T,110kV} \frac{U_{22kV}^2}{U_{110kV}^2} = (1,22 + 5,69j) \left(\frac{22}{110} \right)^2 = 0,05 + 0,23j \text{ (}\Omega\text{)}$$

Tổng trở ngắn mạch tại N3:

$$Z_{NM}^{N3} = Z_{T,22kV} + Z_{NM}^{MBA} = (0,05 + 0,23j) + 1,16j = 0,05 + 1,39j \text{ (}\Omega\text{)}$$

$$I_{N3}^{MC4} = I_{N3}^{MC3} = \frac{U_{dm}}{\sqrt{3} \cdot Z_{NM}^{N3}} = \frac{22 \cdot 10^3}{\sqrt{3} \cdot (0,05 + 1,39j)} = 328,28 - 9126,11j$$

Về độ lớn: $I_{N3}^{MC4} = I_{N3}^{MC3} = 9132,01 \text{ (A)}$.

Theo định lý phân dòng:

$$I_{N3}^{MC1} = I_{N3}^{MC3} \frac{(Z_{NM}^D + Z_{DB})}{(Z_{NM}^D + Z_{DB}) + (Z_{NM}^A + Z_{AB})}$$

$$I_{N3}^{MC1} = (328,28 - 9126,11j) \frac{1,21j + 2,5 + 10j}{(1,21j + 2,5 + 10j) + (1,51j + 1 + 4j)}$$

$$I_{N3}^{MC1} = 140,48 - 6138,32j$$

Về độ lớn: $I_{N3}^{MC1} = 6139,93 \text{ (A)}$.

$$I_{N3}^{MC2} = I_{N3}^{MC3} - I_{N3}^{MC1} = (328,28 - 9126,11j) - (140,48 - 6138,32j) = 187,80 - 2987,79j$$

$$I_{N3}^{MC2} = 2993,69 \text{ (A)}$$

HẾT